

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ECUMENICAL PATRIARCHATE
ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ
THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ
20 Σεπτεμβρίου 2020
Ἦχος πλ. β'. Ἀριθμ. 38

AFTER EXALTATION OF THE HOLY CROSS
20 September 2020
Plagal of the 2nd Mode. No. 38

Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος & τῆς συνοδείας, Ἰλαρίωνος νεομάρτυρος Κρητὸς
Eustace, Theopistē & their sons Agapius & Theopistus, Eustace bishop

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Γαλ. β', 16-20

Αδελφοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου· διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. Εἰ δέ, ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἅρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δέ, οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Ἦχος πλ. β'

Αγγελικαὶ δυνάμεις ἐπὶ τὸ μνημαῖόν σου, καὶ οἱ φυλάσσοντες, ἀπενεκρώθησαν· καὶ ἵστατο Μαρία ἐν τῷ τάφῳ, ζητοῦσα τὸ ἄχραντόν σου σῶμα. Ἐσκύλευσας τὸν Ἄδην, μὴ πειρασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ· ὑπήντησας τῇ Παρθένῳ, δωρούμενος τὴν ζωὴν. Ὁ ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν, Κύριε δόξα σοι.

EPISTLE READING

Gal. 2: 16-20

Brethren, knowing that a man is not justified by works of the law but through faith in Jesus Christ, even we have believed in Christ Jesus, in order to be justified by faith in Christ, and not by works of the law, because by works of the law shall no one be justified. But if, in our endeavor to be justified in Christ, we ourselves were found to be sinners, is Christ then an agent of sin? Certainly not! But if I build up again those things which I tore down, then I prove myself a transgressor. For I through the law died to the law, that I might live to God. I have been crucified with Christ; it is no longer I who live, but Christ who lives in me; and the life I now live in the flesh I live by faith in the Son of God, who loved me and gave himself for me.

APOLYTIKION OF THE RESURRECTION

Plagal of the 2nd Mode

Angelic powers were at your grave, and those who guarded it became as dead, and Mary stood by the tomb, seeking your most pure Body; you despoiled Hell, and emerged unscathed; you met the Virgin and granted life. Lord, risen from the dead, glory to you!

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Μάρκ. η', 34 - θ', 1

Εἶπεν ὁ Κύριος· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἔαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἔαν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

GOSPEL READING

Mark 8: 34 ; 9: 1

The Lord said: «If anyone wishes to come after me, let him deny himself and take up his cross and follow me. For whoever would save his life will lose it; and whoever loses his life for my sake and the gospel's will save it. For what does it profit a man, to gain the whole world and forfeit his life? For what can a man give in return for his life? For whoever is ashamed of me and my words in this adulterous and sinful generation, of him will the Son of man also be ashamed, when he comes in the glory of his Father with the holy angels.» And he said to them, «Truly, I say to you, there are some standing here who will not taste death before they see the kingdom of God come with power».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

Στις 14 Σεπτεμβρίου η Εκκλησία μας εορτάζει την Παγκόσμιον Ὑψωσιν του Τιμίου Σταυροῦ. Αυτό σημαίνει ὅτι μετὰ την εὑρεσὴ Του, ἀπὸ την Βασιλομήτορα αγία Ελένη, υψώθηκε ἀπὸ του ιεροῦ ἀμβωνος ὁ ευρεθεὶς Τίμιος Σταυρός, ὑπὸ του τότε Πατριάρχου Ιεροσολύμων Μακαρίου, περί το 325 μ.Χ. Η Εκκλησία μας, θέλοντας να προσδώσει πνευματικὴ τιμὴ καὶ αἴγλη στον Τίμιο Σταυρό, ὅρισε σαν σήμερα μετὰ την εορτὴ της Ὑψώσεως να παρατίθενται τροπάρια καὶ ἀναγνώσματα σχετικά με τον Τίμιο Σταυρό.

Ίσως διερωτηθεῖ κάποιος, για ποιο λόγο ὅλα αυτά; Η ἀπάντηση εἶναι ὅτι ὅλη η θεολογία της ἀγάπης του Θεοῦ για τον ἄνθρωπο κορυφώνεται στη Σταυρικὴ θυσία του Χριστοῦ. Αυτό δῆλωσε κάποτε ὁ Χριστός στον Νικόδημο, τον νυκτερινό του μαθητή: «οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον». Τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱόν Αὐτοῦ τὸν μονογενή, «ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον». Εκείνο τὸ «οὕτω» εἶναι ὄντως ἀπροσμέτρητο.

Η ὑψωση του Κυρίου ἐπὶ του Σταυροῦ ἐκδηλώθηκε ἀρχικὰ με την σταυρικὴ Του θυσία καὶ αὐτὴ η θυσία ἐγίνε κατὰ την μαρτυρία του Χριστοῦ ἐλκυστικὴ δύναμη με παγκόσμια ἐμβέλεια: «ὅταν υψωθῶ ἐπὶ της γῆς ἐλκύσω πάντας πρὸς ἐμαυτόν». Μια δύναμη που ἀφοπλίζει. Μια δύναμη που ἐλκύει χωρὶς να ἐπιβάλλεται ἐξωθεν ὡς ἐξουσία, οὔτε ἔχει ὠφελιμιστικὲς ἐπιδιώξεις, ἀλλὰ προσλαμβάνει ἐλευθέρως καὶ ἀγαπητικῶς. Γιατί; Διότι η πρόσληψη αὐτὴ γίνεται ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι, τὸ ὁποῖο Πνεῦμα ἀφήνει ὅλη τη δυνατότητα στην ἐλευθερία να δράσῃ καὶ να ἐκφρασθεῖ ἀρνητικὰ ἢ θετικὰ. Ὁ Χριστὸς δεν προσλαμβάνει ἀκουσίως καὶ δια της βίας τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι,

εκουσίως. Αυτή η εκούσια πρόσληψη διασώζει τον χαρακτήρα της ελευθερίας. «Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν...» λέει σήμερα ο Χριστός στο Ευαγγέλιο.

Ο Χριστός δεν παρασύρεται από το κοσμικό πνεύμα. Γι' αυτό και δεν προσπαθεί να μας πειθαναγκάσει με την παντοδυναμία Του. Αυτό αποτέλεσε και το μεγάλο σκάνδαλο τόσο για τους Ιουδαίους, όσο και για τους Έλληνες. Για τους Ιουδαίους πως είναι δυνατό να πεθάνει ο Θεός και να τον σταυρώσουν; Που είναι η ισχύς Του; Για τους Έλληνες αυτό είναι μωρία. Μωρία για τους Έλληνες και σκάνδαλο για τους Ιουδαίους.

Ένας Θεός εσταυρωμένος είναι αναίρεση όλης της αντιλήψεως που έχουμε σχηματίζει για το Θεό. Ο Χριστός επί του Σταυρού σκοπύμως αναιρεί την ιδιότητα του ισχυρού. Σαν να μας λέει ότι, με λέτε ισχυρό, αλλά δεν θέλω να πιστεύετε σε μένα στηριζόμενοι μόνον στην ισχύ μου. Μπορείτε να με αποδεχθείτε με βάση την αδυναμία μου; Εάν η απάντηση είναι καταφατική, τότε αρχίζει μια πορεία προς το Θεό δια της ελευθερίας και διά της αγάπης. Αυτό το σημείο έχει ιδιαίτερη σημασία για τον σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος έχει συνηθίσει να ταυτίζει το Θεό με βάση τις ιδιότητες του ισχυρού ή του αγαθού.

Όταν ο άνθρωπος ταυτίσει το Θεό με αυτές τις ιδιότητες, προσδοκά πάντοτε να του συμπεριφέρεται ο Θεός αναλόγως αυτών των ιδιοτήτων Του. Διολισθαίνει όμως ο άνθρωπος σε μια χρησιμοθηρική αντίληψη για το Θεό. Ο Θεός γίνεται ένα αντικείμενο χρήσεως και χάνει την μοναδικότητά Του. Και όταν βλέπουμε ότι ο Θεός δεν ανταποκρίνεται και δεν απαντά στις προσευχές μας, Τον αποτινάσσουμε και Τον απορρίπτουμε. Ένας Θεός αποτυχημένος και κρεμάμενος επί Σταυρού δεν έχει θέση σε μια χρησιμοθηρική κοινωνία. Είναι άχρηστος και απορριπτέος.

Φυσικά όλα αυτά παραμένουν άγνωστα και σκοτεινά για τον κόσμο που συνήθως περιμένει σωτηρία από την δύναμη και την εξουσία. Αντίθετα η Εκκλησία κηρύσσει «Ιησούν Χριστόν και τούτον εσταυρωμένον». Αυτό σημαίνει ότι ο άνθρωπος και ο κόσμος δεν θα σωθούν παρά μόνο με την αγάπη του Σταυρού, γιατί η αγάπη αυτή είναι η αληθινή δύναμη. Έτσι μας διακόνησε ο Θεός, με τη δική Του κενωτική αγάπη. Είναι δύναμη να διακονείς εκείνους που σε υποσκάπτουν. Είναι δύναμη να μπορείς να αγαπάς ακόμα και τους εχθρούς σου. Είναι δύναμη να μπορείς να παραιτείσαι από τον εγωισμό σου. Γι' αυτό και ο Απόστολος Παύλος αναφωνεί, «πάντα ισχύω εν τω ενδυναμούντι με Χριστώ». Αμήν.

Αρχιμ. Χρυσόστομος Μιχαηλίδης

SERMON ON THE GOSPEL READING

What does it mean to take up the Cross daily? It is not just a question of being prepared to die for Christ, but it is more a question of being prepared to live for Christ. As St. Paul tells us we are called to «offer your bodies as a living sacrifice, holy and pleasing to God - this is your true and proper worship» (Rom. 12: 1-3), and likewise St. Peter tells us «you also like living stones, are being built into a spiritual house to be a holy priesthood, offering spiritual sacrifices acceptable to God through Jesus Christ» (1 Pet. 2: 4-6). Christ gave his life for us, and asks us to give our lives to Him. The offering of our lives is to be daily, and is hardest on the difficult days, the days when we are made to feel uncomfortable and unwelcome for being Christians. The difficult days would be difficult no matter where we are or who we are. They would be no easier in a monastery, nor would we find them easier if we were saints.

Saints only become saints by following Christ on the difficult days, the days when they don't really feel like doing it. However the difficult days do become easier with time and practice. We can prepare for them through the daily practice of prayer and love for

our fellow men. We can set about righting the wrongs we've done on the bad days when we failed, through the practice of virtue and learning from our mistakes.

A bad day is much easier to face if we have some idea as to what we could do better next time. Turning a bad day into a good day is one of the deep joys of the Christian life. It is the process that saints have become accomplished in doing. It is the process that Christ himself went through by changing the sad day of His death into the glorious day of His Resurrection. It was the days on which he restored Sts. Peter and Thomas to love and fellowship with Himself and their fellow Disciples. It was the day on which the prodigal son decided to return to his father's house.

Most days though are actually the opposite where we have to ensure that a good day doesn't turn bad. This is where true sanctity becomes developed. Despite how we might feel when we wake up, every day starts out good: *«This is the day that the Lord has made»* (Psal. 118). Let us take courage and ask Christ and his Saints to strengthen us on all days.

ON THE HOLY CROSS

attributed to St. John Chrysostom

Let us consider of what great blessings for us Christ's Cross has become the cause. For though the Lord's Cross sounds sad and bitter, it is in reality full of joy and radiance. For the Cross is the salvation of the Church; the Cross is the boast of those who hope in it; the Cross is reconciliation of enemies to God and conversion of sinners to Christ. For through the Cross we have been delivered from enmity, and through the Cross we have been joined in friendship to God. Through the Cross we have been freed from the tyranny of the devil, and through the Cross we have been delivered from death and destruction. 'When the Cross was not proclaimed, we were held fast by death; now the Cross is proclaimed, and we have. Come to despise death, as though it did not exist, while we have come to long for everlasting life. 'When the Cross was not proclaimed, we were strangers to paradise; but when the Cross appeared, at once a thief was found worthy of paradise. From such darkness the human race has crossed over to infinite light; from death it has been called to everlasting life, from corruption it has been renewed for incorruption. For the eyes of the heart are no longer covered by the darkness that comes through ignorance, but through the Cross they are flooded with the light of knowledge. The ears of the deaf are no longer shut by unbelief, for the deaf have heard the word of the Lord, and the blind have recovered their sight to see the glory of God. These are the gifts we are given through the Cross. What blessing has not been achieved for us through the Cross?

The Cross is proclaimed, and faith in God is confessed and truth prevails in the whole inhabited world. The Cross is proclaimed, and martyrs are revealed and confession of Christ prevails. The Cross is proclaimed, and the resurrection is revealed, life is made manifest, the kingdom of heaven is assured. The Cross has become the cause of all these things, and through the Cross we have been taught to sing. What then is more precious than the Cross? What more profitable for our souls? So let us not be ashamed to name the Cross, but let us confess it with total confidence.

Sources: full-of-grace-and-truth.blogspot.co.uk & www.belygorod.ru

Archdiocese of Thyateira & Great Britain, 5 Craven Hill, London W2 3EN Tel.: 020 7723 4787. Fax: 020 7224 9301. E-mail: mail@thyateira.org.uk . Website: www.thyateira.org.uk

Printed by Athina Press